

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ БҮЙИЧА БЎШ ПРОФЕССОР-ҮҚИТУВЧИ ХОДИМЛАР ТАРКИБИГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

(2020 йил апрель)

Кафедра мудири

Тиббий профилактика факультетига қарашли
“Фармакология” кафедраси

Доцент

Тиббий профилактика факультетига қарашли
“Микробиология, вирусология ва иммунология” кафедраси

Камта ўқитувчи

Олий маълумотли ҳамшира факультетига қарашли
“Ижтимоий фанлар” кафедраси

Ассистентлар

Даволаш факультетига қарашли “Асаб қасалликлари
кафедраси, тиббий психология ва психотерапия” кафедраси

**Хужжатларни қабул қилиш мuddати бир ой эълон қилинган кундан бошлаб, ректоратнинг девонхона
бўлимига топширилади.**

Манзилимиз: Олмазор тумани, Фаробий кўчаси, 2-уи.

КОРОНАВИРУС: ВАҲИМАГА СИРА ХОЖАТ ЙЎК

ҲАР БИР ФУҚАРОНИНГ ЭНГ КАТТА ҲИССАСИ БУ – ЯКДИЛЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИКДИР

**Коронавирусга қарши қурашиб бўйича ҳукуматимиз
катъий ва зарур чораларни кўрмоқда. Давлат ўз
зиммасидаги вазифаларни сидқидилдан бажармоқда ва
мушкул бўлса-да, муҳим қарорлар қабул қилинмоқда.**

Энди эса навбат бизга — фуқароларга

Антикризис бошқарувнинг энг асосий иккиси —
ҳар бир фуқаронинг маъсуллият билан, ушбу муш-
кул жараёнларга даҳлдор бўлиб, хисса кўшишга
тайдерлигидир.

Ҳар биримиздан фақатина ўзимиз ва оила
аъзоларининг эмас, бутун жамиятимиз ман-
фаатларини ҳисобга олишимиз, бир-бirimizga ва
давлатга елкадош бўлишимиз талаб қилинади.

Фуқаролар нима қилиши керак?

— Антикризис бошқарувни амалга оширишдаги
энг асосий мувофиқлаштируви бўлган ҳукуматининг
барча талаб ва тавсияларига катъий риоҳ қилиш;

— бир неча ойлик озиқ-овқат ва истеъмол
товарларини ғамлаб кўйишади қочиши, фақатни
яқин кунлар истеъмол учун зарур бўлган
маҳсулотларни харид қилиш;

— врачлик ёки тиббий малакага эга бўлган,
хозирда бошқа фаолият билан банд бўлган мута-
хассисларнинг шифохоналарга кўнгилли сифатида
ёрдамга тайдерлиги;

— иш берувчilar мазкур жараёнлар оқибатида
нонгатайликларга дуч келайётган ходимларига етар-
ли шарт-шароитларни яратиб берishi (богчалар
ва мактаблар фаoliyatiнинг тұхтатилиши билан
боглик);

— ушбу жамиятдан даромад топаётган тадбир-
корлар, чакана савдо ва хизмат кўрсатувчilar
ассосиц ревиша нарх-навони ошириш ёки сунъий
такчиллик ҳосил қилиш орқали яна шу жамият-
ни алдашдан кочишилари, муҳтоҳ инсонларга,
айнисыса кексаларга ғамхўрлик қилишилари керак;

— ҳукумат томонидан амалга оширилаётган
ишларга кўмаклашиш (кўплаб давлатларда

фуқаролар дезинфекция ишлари ва изоляцияда
қолгандарга маҳсулот етказиб бериш ишларига
кўнгиллилар асосида қўмаклашиб келишишмода);

— якнилар, айниқса қариялар холидан телефон
орқали хабардор бўлиб туриш (тўғридан-тўғри таш-
рифларда эса ҳимоя воситаларидан фойдаланиш);

— эълон қилинаётган янгиликлардан хабардор
бўлиб туриш, фақат расмий хабарларга таяниб
иши тутиш;

— ва албатта, ваҳимага тушмаслик, ваҳима
үйготувчи маълумотларни тарқатишдан чекланиш
керак. Бизнинг бугунги ваҳимамиз бумеранг каби
албатта ўзимизга қайтиб келади. Бир фуқаро
салфеткалар ва антисептикларни юз доналаб
харид қиласа, бошқа бир фуқаро эса қоплаб ун
ва шакарни ғамлаб кўяётган бўлса, охир-оқибат
бираға ун ва шакар бираға эса салфетка етмас-
лигига олиб келиши мумкин. Биз бу билан фақат
ўзимизга зарар етказамиз.

Бундай вазиятда ҳар бир фуқаронинг энг
катта хиссаси бу — оғир босиклик, яқдиллик ва
ҳамжиҳатлиқидir.

**Бобур БЕКМУРОДОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик
Палатаси депутати**

ТІВВІОТНОМА

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI NASHRI

№ 3 2020 YIL 24 MART

БАЙРАМ ТАБРИГИ

Ўйғониш ва янгиланиш, қут-барака элчиси Наврӯзи
аёём шукухидан диллар яйрамоқда. Тинч ва осойиша
юртимизга тўй-томошалар, байрамлар ярашади.

Мамлакатимизда Наврӯз қадриятлари билан жорий
йилнинг Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ри-
вожлантириш ўили деб эълон қилинишида ҳам ўзгача
узвийлик мужассам. Айтиш жоизки, Наврӯз ўзаро қадр-
қиммат, хайру саховат, меҳр-оқибат тимсолидир.

Эзгулик, саховатга ўғрилган ўйғониш, яшариш аёё-
ми бу йил дилларимизни яна қувончу шодликка чулгади.
Наврӯз ҳалқимизни тинчлик, баҳамжиҳатлик, хайру
саховатга чорламоқда.

Хурматли ўқитувчи-профессорлар, талаба-ёшлар!
Сизларни мана шу гўзал, тароватли Наврӯз аёёми
билан чин дилдан қутлайман. Сизларга аввало соглик-
омонлик, оилаларингизга тинчлик-хотиржамлик,
баҳт-саодат тилайман. Илмий изланишларингиз
ва ўқишларингизда омад ёр бўлсин. Наврӯзи оламнинг
ҳаётбахши нур-зиёси қалбинизни поклаб, нурағишон
айласин.

**Л.Туйчиев,
Тошкент тиббиёт академияси ректори**

Хикмат

Гунчанинг хумори булбул бўзида,
Шу оҳ шеър бўлади шоир сўзида.

(Давоми 2-бетда.)

MUASSIS:
TOSHKENT
TIBBIYOT
AKADEMIYASI

MUHARRIR
TURDIQUL
BOBOMURATOV

ТАХРИР ХАЙАТИ:
Q.Nizomov (Bosh muharrir o'rinnbosari),
O.Hazratov, A.Zohidiy, D.Norgulov,
L.Abduqodirova, M. Hasanova

Gazeta Pentium-IV
kompyuterida sahifalandi va Toshkent
Tibbiyot akademiya RISOGRAFida
400 nusxada chop etildi.
Manzilimiz:
Toshkent shahri, Farobiy
ko'chasi, 2-uy
Nashr uchun ma'sul
Q.Nizomov

Gazeta Toshkent Matbuot va axborot
boshqarmasida 2007-yil 15-yanvarda
02-0049 raqam bilan ro'yuxatga olingan

Mualliflar fikri tahririyat nuqati nazaridan farqlanishi
mumkin. Maqolalardagi ma'lumotlarni uchun
mualliflar javobgaridir

Бепул тарқатилади

ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФГА САЗОВОР БЎЛДИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Тантанали тадбир давомида Литва соғлиқни сақлаш вазирининг форум иштирокчилари га расмий табриги ўқилди, Вильнюс университети ва Тошкент тиббиёт академияси раҳбарияти томонидан тақдимотлар килинди, шунингдек, ТТА ўкув жараёнини кредит-модул тизимига ўтказиш бўйича ҳамкорлик йўллари муҳокама этилди.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларида ўкув жараёнини кредит-модул тизимида босқичма-босқич ўтказишига оид чора-тадбирлар кўзда тутилган.

Маълумот учун: Вильнюс университети Европадаги энг катта ва қадимий университетлардан биридир. У 1579 йилда ташкил этилган бўлиб, ҳозирги пайтда университет Европа Иттифоқида тиббиёт таълим ва илм-фан бўйича етакчилардан бири хисобланади. Вильнюс университети Болтиқбўйи давлатлари ичida биринчи-лардан бўлиб ўкув жараёнини кредит-модул тизимида муваффақиятли ўтказиб, ўкув дастурларини Европа стандарт-

Сұхроб НОРҚУЛОВ,
фалсафа фанлари доктори,
доцент,
Кутбиддин НИЗОМОВ,
TTA катта ўқитувчиси

ШУКРОНАЛИК

Яхшилик қилгин жаҳонда,
Яхши инсонлар бор учун.
Марди, майдон, алп-баҳодир,
Ул фидойи жонлар учун.

Яшнагин, она диёрим,
Юксалиб топдинг камол.
Бебаҳо тинчлик билан,
Юртимиз очди жамол.

Минг асрлик орзу ният,
Топди имкон бул замон.
Юртимизда сарбон, элга ғамхўр,
Раҳнамомиз бор учун.

Илму фан топди ривож,
Баркамол авлод билан.
Қалбиди меҳри жёши урган,
Пир устозлар бор учун.

Диёримда ҳар бир инсон,
Турмушидан шодумрон.
Жўмла жаҳонга танилган,
Доно сардори бор учун.

Юртим жамолин кўриб,
Қувончларга тўлар диллар.
Бинокору аҳли ҳунар,
Зироаткори бор учун.

Ҳуригинга кўз тегмагай,
Жонажон она диёр.
Шукроалик келтиргаймиз,
Барчаси барча учун.

Элимни туну кун асрагувчи,
Мард посбонлар бор учун.
Ватан дея иморатнинг,
Ғишлари ёшлари учун.

Наргиза СОБИТОВА,
ОМХ факультети талабаси

Осмоннинг армони ойнинг догида,
Қуёш ҳам қораяр куйган чогида.

Ҳикмат

TTA бўйича апрель ойида тугилган ҳамкасб, устозларимиз

48	Даминов Тургунпулат Абидович	25.04.1941	Юқумли ва болалар юқумли касалларни кафедраси профессори
49	Ёдгорова Нодира Тургунбаевна	25.04.1977	Микробиология, вирусология ва иммунология кафедраси доценти
50	Матназарова Гулбахор Султановна	26.04.1962	Эпидемиология кафедраси мудири
51	Нишонов Муроджон Расулжонович	26.04.1989	Аnestезиология ва реаниматология кафедраси ассистенти
52	Курязова Соидат Маткаримовна	26.04.1974	Гистология ва тиббий биология кафедраси катта ўқитувчиси
53	Аллаева Мунира Журакуловна	27.04.1967	Фармакология кафедраси мудири
54	Абдуллаева Лагига Мирзатуллаевна	27.04.1957	1-сон акушер-гинекология кафедраси доценти
55	Арипова Наргиза Нурратовна	27.04.1976	2-сон ички касалларни кафедраси ассистенти
56	Хасанов Насир Абдусолиевич	27.04.1966	Анатомия ва клиник анатомия кафедраси катта ўқитувчиси
57	Турсунбаев Анвар Каримбердиевич	28.04.1958	2-сон болалар касалларни кафедраси доценти
58	Ахмедов Халмурад Саъдуллаевич	29.04.1968	3-сон ички касалларни кафедраси мудири
59	Джураева Элнора Рустамовна	29.04.1966	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
60	Шарапов Зафар Абдунаемович	29.04.1986	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси ассистенти
61	Ирназаров Акмал Абдуллаевич	29.04.1980	1-сон факультет ва госпитал жарроҳлик кафедраси доценти
62	Юсупходжаева Хуршида Сабирджановна	29.04.1962	Тиббий ва биологик кимё кафедраси ассистенти
63	Жуманазаров Султонбой Баҳодирович	29.04.1991	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси ассистент
64	Шукурджанова Сурайё Махмудовна	30.04.1969	1-сон ички касалларни кафедраси доценти

TTA ректорати ва касаба уюшмаси номлари зикр этилган ҳамкасб, устозларимизни яна бир бор таваллуд кунлари билан муборакбод этади.

КОРРУПЦИЯ ИЛЛАТИГА БИРГАЛИКДА КУРАШАЙЛИК

"Коррупцияга қарши курашишда аҳолининг барча қатламлари, энг яхши мутахассислар жалб қилинmas экан, жамиятимизнинг барча аъзолари, таъбир жоиз бўлса, "ҳалоллик вакцинаси" билан эмланmas экан, ўз олдимизга қўйган юксак мэрраларга эриша олмаймиз. Биз коррупциянинг оқибатлари билан курашишдан унинг

Шавкат Мирзиёев

Давлат ва жамият тараққиётида таълим тизимини ривоҷлантириш кадрлар интеллектуал салоҳиятини кучайтириш барча омиллар қаторида ҳуқуқий онг ва маданиятни юқсалтириш билан узвий boglik. Ҳуқуқий онг ва маданият инсоннинг конуний-ҳуқуқий асосда яшиши, умрани сермазмун узайтириш, қолаверса, маданий ҳамаъни дунёси ўзгаришларини белгилаб берадиган муҳим мезон ҳисобланади. Зоро, бугунги глобаллашув даврида инсоннинг ижтимоий турмуши, хусусан келажак авлодга намунали таълим-тарбия бериш давлатлар сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб, уларнинг зарарли иллатларига қарши курашишда ҳуқуқий онги ва маданиятини юқсалтириш долзарблиги қўйидагилардан иборат:

Биринчидан, таълим тизимининг асосий қисмини ёшларга таълим-тарбия бериш ташкил этиянлиги боис, уларнинг таҳсиллига доир тадбирлар амалга оширилмоқда. Умуман, ҳуқуқий онг ва маданиятни шакллантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилиганини хусусан, ёшларнинг қатъий ҳаётӣ позицияига эга бўлишини тиббиёт-ижтимоий, тарбиявий ва педагогик жиҳатларини ўрганишга бўлган эҳтиёж ошиб бормоқда.

Иккинчидан, соғлом ҳаёт жамиятдаги ҳар кандай иллатга қарши курашиш, тарбия, маданият ва маънавиятга бевосита боғлиқ

бўлганилигидан, уни ривожлантиришнинг ёшлиларига ҳос долзарб муаммоларни ўрганиш, таҳлил қилиш ва ёнимини топиш муҳим амалий аҳамиятга эга.

Учинчидан, қатъий ҳаётӣ позициянинг гуманистик мазмуни фаровон турмуши мустаҳкамлаш, баркамол авлодни тарбиялашдан иборат бўлиб, бу учун "...таълим муассасаларида ҳуқуқий таълим ва тарбияга, мутахассисларни касбий тайёрлашнинг сифатини оширишга, таълим дастурларини доимий равишда такомиллаштириб боришга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқади" ("Ўзбекистон Республикаси "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуни 3-боб, 18-моддаси).

Ўзбекистон Республикаси демократик ҳуқуқий давлат барпо этар экан, юксак билимга эга, эркин шахсни шакллантиришни ўзининг асосий вазифаларидан бири деб билди. Шу мақсадни амалга ошириш учун аввало таълим соҳасида давлат сиёсатини олиб боришнинг изчил принципларига асос солинди.

Бугунги кунда таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг ташкилий-ҳуқуқий

асосларининг кўлум анча кенгайди, яни 2017 йил 3 январда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуни бу асосни янада бойитди. Қонун 6 боб, 34

моддадан иборат бўлиб, 3-боби "Коррупцияга қарши курашиш соҳасида ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юқсалтириш" деб номланади. Ушбу бобнинг мазмунига кўра, педагоглар ўз фаoliyatiни давомида коррупцияга муросаси муносабатда бўлиши, бу борада кўплаб илмий-амалий тадбирларни ташкил этишида кўмакчи бўлиши лозим. Коррупцияга қарши кураш доирасида ўкув-услубий адабиётларни яратиш, илмий адабиётларни ишлаб чиқиш фаoliyatining дастурламалига айланмиғи зарур. Чунки педагог ҳам касбий маҳорати, ҳам интеллектуал салоҳияти билан энг нуғузли мақомдаги масъул шахс ҳисобланади. Жамият тараққиёти ва келажак авлод таддири педагогларнинг жамиятдаги заарли иллатларига қарши курашдаги "флагмен"лигига, ҳар бир жараёнга шаффоффлик билан мунобабатда бўлиши билан боғлиқ.

Хулоса қилиб айтганда, ҳар биримиз коррупцияга аёвзис равишда курашмогимиз зарур. Бу кураш бизнинг педагогига ва инсийлик бурчимизни ҳам англатади.

Сұхроб НОРҚУЛОВ,
TTA Ижтимоий фанлар кафедраси мудири,
фалсафа фанлар доктори,
доцент,
Нилуфар НИҶОЗАВА,
TTA доценти, фалсафа фанлари номзоди

Эл ичра борсан-у, қаддинг кўрмадим,
Чунки илм, деган ҳаддинг кўрмадим.

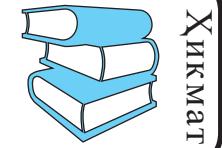
Ҳикмат

ТТА бүйіча арель ойида түгилған ҳамкасб, устозларимиз

№	Ф.И.Ш.	Түғилған саңасы	Кафедра ва лавозими
1	Шихов Ёрбек Оллазарович	01.04.1988	Тиббий радиология кафедраси асистенти
2	Нормуратов Бахтиёр Қаршиевич	01.04.1968	ЛОР ва стоматология кафедраси катта ўқитувчиси
3	Самадов Абдуқаһор Абдурахмонович	01.04.1975	2-сон болалар касаллуклари кафедраси асистенти
4	Ризамухамедова Машхура Закировна	02.04.1954	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси профессори
5	Турдібеков Бобур Сайдович	02.04.1982	Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейроражарохлик кафедраси асистенти
6	Исканджанова Ферузахон Камолдиновна	04.04.1971	Педагогика ва психология кафедраси катта ўқитувчиси
7	Шодмиеva Хұршида Тұхтасиновна	04.04.1975	2-сон акушер-гинекология кафедраси катта ўқитувчиси
8	Хұдайбергенов Улұғбек Атауллаевич	04.04.1965	Урология кафедраси асистенти
9	Ахмедова Диляфруз Баходировна	05.04.1977	Нормал ва патологик физиология кафедраси асистенти
10	Азизова Феруза Ҳусановна	06.04.1965	Гистология ва тиббий биология кафедраси мудири
11	Ким Денис Петрович	06.04.1987	Психиатрия ва наркология кафедраси асистенти
12	Махсұмов Мұзaffer Джакханғирович	06.04.1972	Жамоат саломатлиги, соғынкиң сақлашни ташкил этиш, бошқариш кафедраси доценти
13	Бекмиров Толиб Рашидович	06.04.1988	Педагогика ва психология кафедраси асистенти
14	Джалилова Сожида Ҳамраевна	07.04.1988	Асаб касаллуклари кафедраси, тиббий психология ва психотерапия кафедраси асистенти
15	Сагдуллаева Махмуда Камаловна	08.04.1969	Анатомия ва клиник анатомия кафедраси асистенти
16	Арипова Васила Бахтияровна	09.04.1983	Реабилитология халқ тиббиеті ва жисмоний тарбия кафедраси асистенти
17	Абдурахимова Васила Бахтиёровна	09.04.1982	Ахборот-кутубхона ресурслари бутлаш, каталоглаشتырыш ва тизимлаشتырыш бўлиммининг 1.д.билиографи
18	Рахмонова Гулбахор Эргашовна	09.04.1981	Тиббий радиология кафедраси асистенти
19	Алиходжаева Гулнарахан Алаутдиновна	10.04.1945	Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейроражарохлик кафедраси профессори
20	Машарипов Собир	10.04.1950	Тиббий ва биологик кимә кафедраси профессори
21	Нарзиев Нурали Мұхамедович	12.04.1979	Д/Ф Ички касаллуклари пропедевтикаси кафедраси асистенти
22	Нұрмұхамедова Нозима Собировна	12.04.1976	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси асистенти
23	Рузиева Бобошер Үсаровиҷ	12.04.1982	Ижтимоий фанлари кафедраси ўқитувчиси
24	Нигматуллаева Диляфруз Жұракуловна	12.04.1982	Атроф-мұхит гигиенаси кафедраси асистенти
25	Мирзабекова Озода Алимбековна	13.04.1976	УАШ қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш кафедраси асистенти
26	Назирова Саадат Ҳамидуллаевна	13.04.1962	Офтальмология кафедраси доценти
27	Онгарбаев Дауранбек Онгарбай ўғли	13.04.1990	Фтизиатрия ва пульмонология кафедраси асистенти
28	Адилов Шұхрат Қаюмович	14.04.1958	Таълим сифатин назорат қилиш бўлими бошлиғи
29	Оллағор Азизбек Абдуллаевич	14.04.1991	Урология кафедраси асистенти
30	Набиева Дилдора Абдумаликовна	14.04.1974	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири
31	Зияєва Марҳамат Мирғазиловна	15.04.1972	Талабалар турар жойи дирекцияси паспорти
32	Максудова Зулфия Санатовна	15.04.1974	Юқумли ва болалар юқумли касаллуклари кафедраси асистенти
33	Зайнутдинова Диляфруз Латибовна	15.04.1990	Гематология, трансфузиология ва лаборатория иши кафедраси асистенти
34	Умарова Замира Фахриевна	16.04.1947	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
35	Абдуазизова Наргиза Ҳакимжоновна	16.04.1973	1-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси доценти
36	Ахмедов Тұлқин Жұракулович	17.04.1977	Суд тиббиети кафедраси асистенти
37	Бектемирова Норбуви Тұхтаевна	18.04.1970	Аnestезиология ва реаниматология кафедраси катта ўқитувчиси
38	Туляганова Махфузә Ахборовна	19.04.1965	Буюртмалар портфелини шакллантириш, битирувчиларни ишга тақсимлаш ва мониторинг бўлими бошлиғи
39	Юсупова Бахтигул Джумабаевна	19.04.1968	Анестезиология ва реаниматология кафедраси катта ўқитувчиси
40	Орлик Елена Александровна	20.04.1978	Илмий-услубий ва ахборот маълумот бўлими етакчи мутахассиси
41	Акрамова Зиёда Шукриллаевна	20.04.1960	Тиллар кафедраси катта ўқитувчиси
42	Тұйчибаева Нодира Мираталиевна	22.04.1973	Асаб касаллуклари кафедраси, тиббий психология ва психотерапия кафедраси доценти
43	Салимова Наргиза Джұрабаевна	22.04.1974	2-сон ички касаллуклари кафедраси катта ўқитувчиси
44	Халимова Холида Ҳакимбаевна	23.04.1980	2-сон ички касаллуклари кафедраси асистенти
45	Жаббаров Озимбай Отаканович	25.04.1966	2-сон факультет ва госпитал терапия кафедраси мудири
46	Рұзиев Фарход Қурбонович	23.04.1969	Патологик анатомия кафедраси асистенти
47	Рахимбоев Сұхроб Давлатёр ўғли	23.04.1992	Фармакология кафедраси асистенти

**Қадр қанча кўп бўлса оздир,
У қаерда – қанот парвозdir.**

КЕЛСА ГАР НАВРЎЗИ ОЛАМ

Кун ҳамалға кирди эрса келди
олам Наврӯзи,
Кетди қалбдан замҳарир қиши,
қолмади қори-бузи

деган эди "Қисасул анбиё"нинг
муаллифи шайх Носириддин
Бурхонуддин Рабғузий (Аллоҳ
раҳматига олган бўлсин).

Ислом дини тарихидан, энг мукаммал маълумотлар берган асли хоразмлик бу буюк бобокалонимиз Янги кун – Наврӯзни испомдан аввал ҳам бу юртларда энг гўзал, энг ҳафиф байрам, шодмонлик сифатида нишонланишини келтириб ўтган. Шунингдек, Аҳмад Юнакий, Юсуф Ҳожиблар ҳам ўзларининг қимматли манбаларида Наврӯзи олам ҳақида ноёб фикрларни келтириб ўтганлар. Дарҳақиқат, жаннатмакон диёризизда баҳор шарпаси кезиб юриди, гўдакдек маъсум, онадек меҳрибон, отадек саховатли, сингилдек муниса... Адолатсизлик, истибоддога қарши бош кўтарган исёнкор қалб соҳиби каби қорларни тагидан бойчеклар бош кўтараётган, бинафшалар, чумномалар, исмалоқлар, момоқамоқлар илоҳий ранг олаётган, Аллоҳнинг жамийки маҳлуқот ва мавжудотларига қувват, шиддат ва шиҷоат бераётган кўтлуг кунларнинг останасида турибмиз.

Баҳор келса бошланур боғда булбул хониши,
Саъва, қумри нағмаси, суралай товланиши.
Қирларда лола сайли, қишлоқларда йилбоши,
Тўхтагай табиатдан ҳаққушлар зорланиши,
Кетма баҳор, менинг богимдан.
Ёз бўйи қорга зорман, қишида баҳорга зорман,
Чаманда гул бўйига интиқман, интизорман.
Куз келмай ҳазон бўлған севги, гулдан безорман,
Баҳорсиз ҳам диёрсиз, эл ичра банаざрман,
Кетма баҳор, менинг богимдан.

деган эди бу даврлардан мутаассир бўлиб кўзлари ёшланган яна бир улуғ шоиризиз, баҳшитабиат инсон Ўзбекистон ҳалқ шоири Тўра Сулаймон (Аллоҳ бу зотни ҳам раҳмат булогига чўмилтирган бўлсин). Дарҳақиқат, кўкламнинг ифори келиб тоғу тош, боғу роф, ҳаттоқи буюк бобо-момоларимизни бағрига олиб, аллалаб ётган кўхна қабрлар устида ҳам гиёҳлар омонатгина тебраниб, саловот ва дуруд айтиб турибдилар. Янги куннинг – Наврӯзнинг илоҳий қадамларини ҳис этиб бир ҳафтадан бўён ҳовлимда булбуллар масиқиб сайрамоқдалар. Бу митти ва илоҳий замондошларимга қараб тунлари

кўзларимдан уйқу қочиб, ҳайратланиб ўтираман, кўпчилик одамлар етолмаган шундай кутлуг кунлар останасига етказгани учун бетиним шукроналар қиласман. Эснаб, кўзларини ишқалаб митти чумолилар ҳам ховлим саҳнида ризқ-рўзини излаб юрибдилар. Яқинда йўлимиз тушиб Самарқанд вилоятига бориб келдим, лайлакқорлар жўшиб ёғаётгандигига қарамасдан, улкан симёғочлар устидаги маҳбобатли инларида лайлаклар битта оёқда туриб, тобора яқинлашиб келаётган Наврӯзи оламга таъзим килмоқдалар. Ҳар йили уйимдаги 16 та қалдирғоч уясини тўлдириб, сариқ оғизчаларини бетиним очадиган жимит полопонларни эслаб юрагим ҳаприқиб кетаяпти. Халқимизнинг энг ардоқли шоирларидан бири, оилавий қадрдоним, марҳум Муҳаммад Юсуф ушбу маҳбуб шеърини айнан мана шу фаслда битган бўлса не ажаб:

Сочимда оқ, мен баҳордан ўтиндим,
Кўкламойим, кўкингдан бер бир чимдим.
Қор кўйнида сени қўмсақ ўкиндим,
Кўкламойим, кўкингдан бер бир чимдим.
Қўнглима қўқ бинафшалар сочилсин,
Кокилига толпопукдан соч илсин,
Бойчечакка борар йўллар очилсин,
Кўкламойим, кўкингдан бер бир чимдим.

Баайни шайх Жалолиддин Румий янглиғ бутун башариятни ардоқлаб бошига кўтарган Мир Алишер Навоий "Ҳар кунинг Наврӯз ўлиб, ҳар тунинг қадр ўлсин" деганларида умримиз худди Наврӯз каби яшариб, янгиланиб, илҳомланиб, қўёшларга тўлиғ бўлиб, тунларимиз эса Лайлатул қадр кечасидек Минг ойдан баракалироқ бўлишини назарда тутгандар. Биз ҳам Сизни кутламоқ истадик:

Мұхтарам Академиямиз аҳли жамоаси, ҳамкасабалар, устозлар, илм толиблари, ҳамманизни мустақил юртимизнинг энг улуғ ва энг гўзал байрами – Наврӯзи айём билан дилдан кутлаймиз, Янги кун – Янги йилнинг ибтидои ҳаммамизга шараф ва омадлар, офииятлар келтирсинг! Улуғ ислоҳотларнинг бошида турган раҳбарларимизни ишлари хайрли бўлсин!

Алижон ЗОҲИДИЙ,
Турон Фанлар Академияси академиги, Ўзбекистон
Республикаси Соғлиқни сақлаш аълочиси,
Қутбиддин НИЗОМОВ,
Турон Фанлар Академияси академиги, Ўзбекистон
Республикаси Соғлиқни сақлаш аълочиси

**Нигоҳингдан ўқотиб ўзим,
Нигоҳингда топилдим ўзим.**

Ҳикмат

КИТОБНИ ЁШЛАРНИНГ АҚЛИЙ ЮКСАЛИШИДАГИ АҲАМИЯТИ

Мамлакатимизда ёшларни билим олишига давлатимиз томонидан катта эътибор қаратилган. Мактаб ёшигача, мактаб – ўрта таълим, лицей ва коллежлар ва ҳоказо таълим муассасаларида фарзандларимизга таълим беришга муҳим ва алоҳида аҳамият берилади.

Ҳозирги кунда ёшларимиз дунёнинг кўпдан-кўп яқин ва узоқ мамлакатларида таълим олишимоқда. Ўрта ва олий муассасаларида ўзбек тили билан биргаликда рус, инглиз, немис, француз, корейс, хитой, япон, испан тилларни ўрганиш учун барча имкониятлар яратилган. Ўзимизда мавжуд мутахассислардан ташқари чet эл вакиллари ёшларимизга таълим бериш учун астойдил хизмат килишмоқда. Бугунги ёшларни ўз касбнинг моҳир устаси бўлиши билан бирга миллий ва умуминсоний қадриятлар, юқсан ахлоқ, одоб, сиполик ва хушмуомилалик каби фазилатларга эга бўлган комил инсон бўлиши зарурдир. Етук мутахассис: муҳандис, шифокор, физогир, авиасоз-конструктор, дидли мухарриру мусаввир бўлиши билан бирга шунга мос, ҳаэроти одам бўлиши керак. Тарбиячининг ўзи тарбияланган

бўлиши керак. Савол бериш талабанинг ҳуқуки. Ҳар қандай қиңигир саволга ҳам тўғри жавоб қайтариш маъruzachining бурчи. Жамиятнинг ўқ илдизи, асосий қатлами соғлом бўлса, қолгани ҳавфли эмас. Яхши китоб – китобхонларнинг қалбига етиб борадиган, уни ўйлантиран муаммоларга жавоб топишга ёрдам берадиган, айниқса талаба ёшларнинг билим олиш, касб-хунар ўрганиш, юқори малакали мутахассис бўлиб етишишида йўл-йўриқлар кўрсата оладиган манбадир. Бу эса мустақилликнинг залворли юки, дэвъати, давр руҳини, талабларини янгича таълим-таҳсил ва тадқиқотлар мантиқини, янги турмуш тарзини ёшларга содда ва тушунлари қилиб, муҳими уларни қизиқтирадиган, эътиборини тортадиган жозибали бир услубда баён қилиб бериши зарур. Халқимиз дейди: сўзловчи нодон бўлса, тингловчи доно

бўлмоғи керак; ким мард, ўзини ўзи енга олган мард. Бу илмларни, бундай ахлоқни биз соҳибқорон Амир Темур, Бобурдан ўрганайлик. Оллоҳ таоло айтганки: мендан ўзга ҳеч кимга ишонма. Лекин табиға ҳам ишон, унга кўриниб тур, акс ҳолда мен уни нима учун яратдим?

Инсонлар турли миллат кишилари ўртасида алоқа ўрнатиш воситаси маъносида ҳам тилларни ўрганиш миқёси бенихоя кенгайди ва бу жараён, лисоний жуғрофия тоабад кенгайиб, чуқурлашиб бораверади. Тил маданияти, тилларни билишга ружу қилиш бешикдан то қабргача узлуксиз давом этадиган фаолиятдир. Дунёни биламан, жаҳоний миқёсда таниман ва таниламан деган улкан мақсадни ўз олдига кўйган буғунги олим, гижжалаб жаҳон тилларини ўрганишга мажбурдир.

Истроил УМИРОВ,
ТТА доценти

ЎСМИРЛИК ДАВРИДАГИ ИЖТИМОЙ ВА ТИББИЙ МУАММОЛАР

Маълумки, ўсмирлик даври Бутунжаҳон Соғлиқни Сақлаш Ташкилоти таснифига биноан организмнинг юқори даражада физик, ақлий ва психосоциал ривожланиши ва алмашинуви даври бўлиб, инсон ҳаёти давомида унинг ўсиши ва ривожланиш даврининг деярли ярмини қамраб олади. Бу давр организм ўсишининг тезкорлиги билан характерланади, шу билан барча тизимлар, айниқса нейро-эндокрин ва иммун тизимнинг ривожланиши ҳамда айрим патологик жараёнларнинг кечиши бўйича қизлар ва ўғил болалар учун "ҳавфли давр" бўлиб ҳисобланади.

Дарҳақиат, ўсмирлик даври инсон ҳаётининг нозик палласи ҳисобланар экан, улар билан мулокот қилиш, маслаҳат бериши ва баҳолашда оила аъзолари, маҳалла пешқадамлари, тарбиячи-мураббийлар ва тиббиёт ходимлари томонидан эйраклик, хушмуомилалик, дўстона муносабат, шифокорлик сирини сақлаш ва алоҳида эътибор билан ёндошишин талаб этади.

Шу жумладан, ўсмирларнинг психо-социал ривожланишини баҳолашда қўйидагиларга эътибор бериш зарур: оиласи ҳуқит, жинсий тарбия, ва гиёхвандликка қарши муносабати, турли зарарли оқимлар куршовига муносабати, ростгўйлик, дўстона алоқалари, мустақиллиги, шахснинг қандай шакллангани, шахсий лаёқати ва чидамлилиги. Қизлар характеристидаги психологияк ўзгаришлар ҳам кўпинча ўсмирлик даврида кўрина бошлади: ваҳима, ижтимоӣ безовталик, депрессия, ахлоқнинг бирор нарса-га қарамилиги, овқатларининг бузилиши, мажбурий анорексия шулар жумласиданди.

Патологик одатлар: тамаки чекиш, алкогольизм, наркомания.

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан илгари суриглан ёшлар маънавиятини юқсалтириши ва уларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш бўйича 5 та ташаббуснинг 4-банди икросини таъминлаш, ўқувчи-талабалар ўртасида компьютер

Л.РАХМАНОВА,
ТТА Даволаш факультети
2-сон болалар касалликлари
кафедраси доценти, т.ф.д.

Райхон ифорида онам бўйи бор,
Термулсам ҳам яна ранги, рўйи бор.

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ ХУЗУРИДАГИ ҲАРБИЙ-ТИББИЁТ ФАКУЛЬТЕТИГА ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги Ҳарбий-тиббиёт факультети Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 10 июль кунидаги 203-сонли Қарори асосида ташкил этилган.

ФАКУЛЬТЕТНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ:

– юқори интеллектуал салоҳиятга, ҳарбий тиббиёт соҳасида пухта билимларга эга, ўз Ватанига чексиз садоқатли, тинч ва ҳарбий давра да қўшилларни тиббий таъминлаши самарали ташкил этиши қодир бўлганинг тиббий хизматнинг юқори малакали офицерларни тайёрлаш;

– резерв ва заҳира тиббий хизматнинг тиббиёт бошлиномаларини мурakkab тактия шароитларда бошқаришга қодир бўлган, пухта билимга эга офицерларни тайёрлаш;

– ҳарбий тиббий кадрларни малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш соҳасида ўқув-методик адабиётларни яратиш ва нашр этиш;

ҲАРБИЙ ШИФОКОРЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИ КУРСАНТЛАРИНИ САРАЛАБ ОЛИШ ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига эга, 26 ўшага бўлган ва олий ҳарбий таълим муассасасида ўқиши истаганини билдирган Ўзбекистон Республикаси олий тиббий таълим муассасаларининг "даволаш иши" йўналиши бўйича ўқишининг тўртинчи босқичини мудафакиятли таомолаган, шунингдек, ҳарбий-касбий саралаш тадбирларидан ўтган талабалар факультет курсантлари таркибига қабул қилинади.

Танлов факультет базасида июнь-июль ойида ўтказилади.

НОМЗОДЛАРНИ САРАЛАБ ОЛИШДА ҚЎЙИЛАДИГАН АСОСИЙ ТАЛАБЛАР:

– ўқишини факультетда давом эттириш ҳоҳиши тўғрисида шахсий аризаси (факультет бошлиғи номига);

– соғлигининг ҳолатига кўра ҳарбий хизматта яроқли бўлиши;

– факультетда ўқишини таомолагандан сўнг 5 (беш) йил муддатда Куролли Кучларда ҳарбий хизматни ўтшаш мажбуриятни олиши;

– грифланган адабиётлар ва иккинчи шакл бўйича буюмлар билан ишлашга руҳсат берилганлиги.

НОМЗОДЛАРНИ САРАЛАБ ОЛИШНИНГ АСОСИЙ МЕЗОНЛАРИ:

– тиббий кўрик натижалари (бўйи-170 см; вазни-60 кг);

– умумжисмоний тайёргарлик кўрганлигини баҳолаш: тезлик машини (100 метрга югуриш) (сек):

14,0 (аъло баҳо), 14,4 (яхши баҳо), 15,0 (қониқарли баҳо);

чидамлилик машини (3000 метрга югуриш) (мин):

12,40 (аъло баҳо), 13,20 (яхши баҳо), 14,0 (қониқарли баҳо);

куч машини (турнирда тортилиши) (марта):

12 (аъло баҳо), 10-11 (яхши баҳо), 8-9 (қониқарли баҳо);

– индивидуал-психологик тест синовлари;

– умумкасбий фанлар бўйича тест синовлари орқали интеллектутал қобилияtlарини баҳолаш натижалари.

КУРСАНТЛАРГА БЕРИЛАДИГАН ИМТИЁЗЛАР:

– белуп ётоқона (2 ўринли) билан таъминланади;

– уч маҳал белуп иссиқ овқат, фаслаға қараб белуп ҳарбий кийим-кечаклар берилади;

– пул таъминоти (стипендия), жумладан:

қониқарли баҳо – 614.659 сум;

яхши баҳо – 700.273 сум;

аъло баҳо – 806.191 сум.

– жамоат транспортларидан белуп фойдаланиш ва ҳарбий-тиббий муассасаларда белуп даволаниш ҳуқуки берилади;

– ёзда 30 сутка ва қишида 15 сутка каникуляр таътил берилади;

бўшатилаётгандан олий таълим муассасининг кундузги бўлимида бир ой ўқиш муддати бир ой хизмат муддатига, шунингдек, ОТМ таомолагандан сўнг ихтисослигига мос келадиган лавозимлардаги бир ойлик иш стажи бир ойлик хизмат ҳисобида ҳисоблашади.

– 10 йил хизматига 5 сутка, 15 йил хизматига 10 суткалик, 20 йил хизматига 15 суткалик қўшимча таътил берилади;

– таътил ўтказиш жойига бориш ва қайтиш учун жамоат транспортидан белуп фойдаланиш ҳуқукига эга;

– ҳарбий хизматчининг фарзандлари яшаш жойи,

шу жумладан, вактичка яшаш жойи бўйича мактабчага таълим муассасалари ва ўрта таълим муассасалари, шунингдек, вазирликнинг болалар соғломлаштириш лагерларига навбатсиз қабул қилинади;

– 10 йил хизмат қилган офицерлар ҳарбий хизматдан

бўшатилаётгандан олий таълим муассасининг кундузги бўлимида бир ой ўқиш муддати бир ой хизмат муддатига, шунингдек, ОТМ таомолагандан сўнг ихтисослигига мос келадиган лавозимлардаги бир ойлик иш стажи бир ойлик хизмат ҳисобида ҳисоблашади.

Касблар орасида иккита буюк касб бор:
"ВАТАН ХИМОЧИСИ" ва **"ШИФОКОР"**.

Ҳарбий шифокорда бу иккала касб ҳам мұжассам!
Манзил: Тошкент ш., Зиёлилар кӯчаси, 4-үй.

Дема, ошиқ ақлдан озар,
Қорни билан ўйлайди соглар.

Ҳикмат